

Rekening Courant Zaakvoerder

Debet- of creditstand van de rekening-courant:
fiscale gevolgen voor de bedrijfsleider

Wanneer de rekening-courant een debetstand vertoont, heeft de bedrijfsleider meer schulden ten opzichte van zijn vennootschap dan tegoeden. Dat brengt uiteraard fiscale consequenties met zich mee, zowel in hoofde van de bedrijfsleider, als in hoofde van de vennootschap. In deze bijdrage focussen we op de fiscale gevolgen voor de bedrijfsleider. Verwerft hij een belastbaar inkomen? Ontvangt hij een voordeel van alle aard. En hoe zit het met de bedrijfsvoorheffing?

Rekening-courant met debetstand of creditstand

De rekening-courant is een balansrekening waarop de tegoeden van een bedrijfsleider op en de schulden aan zijn vennootschap worden verrekend. Deze balans kan negatief (debetstand) of positief (creditstand) zijn. Bij een debetstand zijn de schulden van de bedrijfsleider aan de vennootschap groter dan zijn tegoeden. De creditstand is dan, uiteraard, het omgekeerde.

Wanneer moet de rekening-courant gedebiteerd worden?

Het komt vaak voor dat een bedrijfsleider geld opneemt van zijn vennootschap: door een overschrijving van de bankrekening van de vennootschap naar de zijne, doordat geldsommen bestemd voor de vennootschap op zijn rekening worden gestort, of doordat hij bedragen opneemt uit de kas. Als er tegenover deze transfer geen kost voor de vennootschap staat (bv. bezoldiging van de bedrijfsleider, verhuur door bedrijfsleider van een pand aan de vennootschap, enz.) of een verkoop door bedrijfsleider van een privégoed aan de vennootschap, ontstaat hierdoor een vordering van de vennootschap op de bedrijfsleider.

Het gaat evenwel niet altijd over een opname in de strikte zin van het woord. Denk bijvoorbeeld aan de situatie waarbij de vennootschap een privécost van de bedrijfsleider ten laste neemt, of de bedrijfsleider die meer heeft ontvangen dan waar hij recht op had (bv. omdat zijn brutoloon naar hem werd gestort i.p.v. zijn nettoloon).

In al deze gevallen moet de rekening-courant gedebiteerd worden.

Opname van een geldsom: geen belastbaar inkomen

Als de bedrijfsleider een geldsom opneemt van de rekening-courant verwerft hij daarmee geen belastbaar inkomen. Evenmin vormt de terugbetaling van dit bedrag een belastbare winst voor de vennootschap.

Een voordeel van alle aard

De bedrijfsleider die sommen heeft opgenomen, heeft een schuld ten opzichte van zijn vennootschap. De debetstand van een rekening-courant is immers te beschouwen als een 'niet-hypothecaire lening zonder welbepaalde looptijd'. Wanneer de bedrijfsleider geen interest betaalt voor deze lening, krijgt hij een renteloze lening. Dat is een voordeel van alle aard. Vermits zo'n voordeel een vorm van bezoldiging is, wordt hij daar wel op belast.

Om de waarde van dit voordeel te kunnen bepalen, heeft de wetgever specifieke regels geschreven. Het voordeel wordt berekend op basis van het verschil tussen de referentierentevoet en de effectief aangerekende rente (ingeval van een renteloze lening bedraagt die 0). U merkt, niet enkel een renteloze lening, maar ook een lening tegen een gunstig tarief levert de bedrijfs-leider een voordeel van alle aard op. De concrete werkwijze wordt in detail uitgewerkt in artikel 18 KB/WIB 1992.

De bedrijfsleider is slechts belastbaar op de voordelen (en bezoldigingen) als hij ze verkregen heeft uit hoofde of naar aanleiding van het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid. Met andere woorden: als de voordelen de opbrengst zijn van het werk dat hij in de vennootschap uitoefent. Soms proberen bedrijfsleiders hier wel eens aan te ontsnappen door te argumenteren dat ze de renteloze lening verkregen hebben op basis van een andere hoedanigheid, bv. als aandeel-houder, waardoor het voordeel niet belastbaar zou zijn. Dit wordt door de rechtspraak (meestal) niet aanvaard.

Voorbeeld

Jan is zaakvoerder van de bvba XYZ. Hij neemt op 1 januari 2014 een som van 75.000 EUR op uit zijn vennootschap. Hij betaalt hierop geen interest. De referentierentevoet bedraagt 9,20%. Het verschil tussen de referentierentevoet en de effectief betaalde rente (0%) bedraagt dus 9,20 %. Jan verkrijgt een voordeel van alle aard ten belope van 9,20% van 75.000 EUR = 6.900 EUR. Jan wordt niet belast op de opname van het bedrag zelf (75.000 EUR) , maar wel op het voordeel (6.900). Als we er van uitgaan dat hij belast wordt in de hoogste progressieve schijf van 50% en daar bovenop 7% aanvullende gemeentebelasting moet betalen, kost het hem 3.619,50 EUR.

Uiteraard kunnen bedrijfsleider en vennootschap ook afspreken dat er wel interest zal worden aangerekend. In dat geval krijgt de bedrijfsleider geen voordeel van alle aard en volgt er geen belasting, wanneer de aangerekende interest minstens deze 9,20 % bedraagt. Hoewel het in principe ook mondeling kan, is het toch aangewezen om dat op schrift te stellen. Zo is het bewijs veel makkelijker.

Verplichtingen voor de vennootschap

1. fiche 281.20 opmaken

De vennootschap moet de voordelen van alle aard vermelden op de fiche 281.20 (de fiche voor bedrijfsleiders) en de bijhorende samenvattende opgave.

Wanneer dit niet gebeurt loopt de vennootschap het risico een aanslag geheime commissielonen op te lopen. En die bedraagt maar liefst 309 %. De administratie heeft haar standpunt hierover evenwel in 2013 versoepeld. Het komt er heel kort gezegd op neer dat de bijzondere aanslag enkel nog als ultiem wapen zal worden gebruikt en niet zolang het nog mogelijk is het inkomen (loon, voordelen van alle aard) bij de genietter (in dit geval de bedrijfsleider) te belasten.

2. bedrijfsvoorheffing inhouden

De vennootschap moet niet enkel op de bezoldiging van de bedrijfsleider, maar ook op de voordelen die hij ontvangt, bedrijfsvoorheffing inhouden en doorstorten aan de schatkist.

bron:

Wim Putzeys

met door Hendrik Claesens aangepaste cijfers voor 2015